

**PaNaNet+ projekt keretében kerékpáros túrák
előkészítése vállalkozókkal a PaNaTOUR hét napos
program alapján, illetve azok monitoringja és értékelése –**

Z Á R Ó J E L E N T É S

Készült: 2020. november

Készítette: Pisztráng Kör Egyesület

Tartalomjegyzék

1	Előzmények.....	3
2	Tevékenységek	3
2.1	Felhívás túravezetők számára	4
2.2	Monitoring indító workshop Magyarországon.....	5
2.3	Monitoring indító workshop Ausztriában	8
2.4	Megvalósított túrák.....	9
2.4.1	Kőszeg – Muraszemenye (Kőszegi Kerékpáros Egyesület)	9
2.4.2	Sopron – Fertőd – Sopron (Fertőtekerdő, Fertő-táj túra, Soproni séta)	11
2.4.3	Sopron – Szentgotthárd (Túrabirodalom).....	12
2.4.4	Mosonmagyaróvár – Fertőrákos (Eleven Táj Egyesület)	13
2.4.5	Fertőd – Kőszeg (Rábensteiner Panzió)	14
2.5	Elmaradt túrák.....	16
2.6	Sajtótájékoztatók.....	17
3	Kérdőívek kiértékelése	18
3.1	Részvevők felmérésének eredményei	18
3.2	Túravezetők felmérésnek eredményei.....	20
4	Záró monitoring workshop.....	22
5	Javaslatok a termék fenntartható működésére	26

1 Előzmények

A PaNaNet hálózati partnerek már az előző programozási időszakban is foglalkoztak a PaNaTOUR-ral. 2012. júniusban megszervezték a „PaNaTOUR – Kerékpárral a Lajtától a Muráig” kerékpáros promóciós túrát, amelynek keretei között bemutatták a PaNaNet hálózat védett területeinek természeti és kulturális értékeit. A túra eredményei és a pozitív visszajelzések alapján a partnerek a PaNaTOUR-t a határtérség természeti értékeinek bemutatására alkalmas aktív ökoturisztikai (zászlóshajó, kiemelt) programmá nyilvánították és annak részletes kidolgozásáról, továbbfejlesztéséről döntöttek a PaNaNet+ projekt keretében.

2019. június 30. és július 7. között megvalósult promóciós túra során a Szigetköztől a Muravölgyéig a projektpartnerek, döntéshozók, ökoturisztikai és kommunikációs szakértők, valamint kerékpáros programkínáló vállalkozók 7 napon át tesztelték, optimalizálták a kibővített útvonalat és kínálatot. A promóciós túráról egyperces videó spot, illetve a napi szakaszokat bemutató rövidfilmek készültek. Mindezen tevékenységek és a részletes útvonalfelmérés alapján került véglegesítésre a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság megbízásából a PaNaTOUR Megvalósíthatósági tanulmány, Masterplan.

Az Órségi Nemzeti Park Igazgatóság a projektben eddig elvégzett PaNaTOUR tevékenységekre, azok eredményeire építve piaci körülmények között kívánta tesztelni és optimalizálni a termék, program életképességét, és a bevont vállalkozók és túra résztvevők visszajelzései alapján javaslatokat megfogalmazni a termék fenntartható működésére.

2 Tevékenységek

A Pisztráng Kör Egyesület a megbízása keretében a következő tevékenységeket végezte el:

- felhívás előkészítése túravezetők számára
- monitoring indító workshop Magyarországon és Ausztriában
- 2-3 napos túrák közös előkészítése, a túrák során a résztvevők és szervezők lekérdezése mélyinterjú formájában
- sajtótájékoztató és értékelési workshop szervezése

2.1 Felhívás túravezetők számára

A megbízás első lépéseként megszólításra kerültek olyan térségi ökoturisztikai-, kerékpáros túraszervező szervezetek és vállalkozók, akik a program keretében minimum 2-3 napi szakaszt magában foglaló túra megszervezésére és megvalósítására vállalkoznak a COVID19 miatt „csonka” 2020-as kerékpáros szezonban augusztustól októberig. A felhívás feltételeinek megfelelően a túravezetők a megbízott vállalkozóval együttműködésben a PaNaTOUR napi szakaszai alapján készítettek elő túrákat.

A túráknál a hangsúly a természeti élménnyel kombinált vezetett kerékpártúrán volt. A cél a természeti értékek bemutatás, a kerékpár és a kerékpározás ehhez csak eszköz. A kerékpárral való úton levés még nem túl gyors a természet érzékelésére, átélésére, de elegendően gyors egy nap alatt egy-több térség bejárására és felfedezésére.

Az eddigi tapasztalatok és a keresleti-, fogyasztói trendek alapján legalább 3 napos túrát két éjszakával kellett a túravezetőkkel előkészíteni. Mivel a PaNaTOUR nem egy fix, rögzített-, hanem ajánlott útvonal, így attól való eltérésre is lehetőség volt a túraszervezők saját tapasztalata, gyakorlata és térségi kapcsolatai alapján, illetve a célcsoport igényeihez, érdeklődéséhez és fizikai erőnlétéhez igazíthatták az útvonalat, programpontokat. Lehetőség szerint több tájegységet, védett területet kellett érinteni, valamint az aktuális járványügyi szabályozásokra tekintettel egy-több határátlépés beiktatása is ajánlott volt az elvárásoknak megfelelő tesztelhetőség, tapasztalatszerzés érdekében. A résztvevők elvárt száma túránként 5-10 fő volt. Követelmény volt a program nyilvános meghirdetése a szervezet, túravezető honlapján, Facebook oldalán, egyéb felületen. A túra során a megbízott vállalkozó mélyinterjúkat készített a résztvevőkkel és a túravezetőkkel.

A túra teljeskörű előkészítéséhez, tervezéséhez segédletet készített a Pisztráng Kör Egyesület, hogy az előkészületek során minden szempontra kiterjedjen a szervező túravezető figyelme. A túraprogramnak tartalmaznia kellett az útvonalat az érintett településekkel, a túra hosszát és nehézségét (könnyű – közepes – nehéz, e-bike ajánlott), az érintett látnivalókat és megállókat, a természeti szak-, túravezetésre bevont partnereket és a túra helyszínét, étkezéseket/étkezési lehetőségeket, a szállást/szálláslehetőséget, valamint az indulási hely tömegközlekedéssel vagy gépkocsival való elérését és a parkolás lehetőségét. Emellett egyéb információkat is meg kellett adniuk, mint hogy ki biztosítja a kerékpárt (szervező vagy résztvevő, esetleg bérleti lehetőség), van-e lehetőség csomagszállításra kísérő autóval, ki köti a biztosítást (csomagban/árban vagy a résztvevő biztosítja), illetve a túra hirdetési felületeit.

2.2 Monitoring indító workshop Magyarországon

A felhívásra jelentkező vállalkozókkal, szolgáltatókkal és a projektpartnerekkel (résztevők száma: 27 fő) 2020. július 1-én került sor a PaNaTOUR monitoring indító workshopra a fertődi Rábansteiner Panzióban. A vezető partner (RMB) a potenciális osztrák túravezetőknek egy külön, önálló alaklom megszervezését kérte, amire augusztus 17-én került sor.

A jelen lévő projektpartnerek (ÖNPI, BfNPI és FHNPI) bemutatták a „PaNaTOUR releváns” kínálataikat, felvázolva azt az egyénileg, vagy vezetett túra keretében átélhető ökoturisztikai alapkinálatot, amire építhetnek a túraszervezők.

A kiscsoportos túraszervezési műhelymunka keretében a Pisztráng Kör Egyesület munkatársainak és PaNaNet hálózati partnerek szakértőinek közreműködésével kidolgozták és bemutatták a saját túráik tervezetét:

- 1) túra szervezői: Fertőtekerdő + Fertő-táj túra + Rábansteiner Panzió + Soproniséta

tervezett időpont: 2020. szeptember 4-6.

tervezett útvonal:

1. nap: Purbach (történelmi pincesor), Nezsider – Jois – Weiden – Podersdorf – Illmitz (természetmegfigyelés) – Mexikópuszta - Fertőd;

2. nap: Fertőd – Hidegség (Papkert) – Fertőboz (Gloriette) – Balf (Balfi kút) – Fertőrákos (kőfejtő, Páneurópai Piknik emlékhely) – Sopron, esetleg előtti kitérő Ágfalvára ill. este belvárosi séta;

3. nap: Brennberg - Görbehalom (bányász hagyományok);

tervezett szállás: Rábansteiner Panzió. Erhardt Panzió;

természeti élményprogramok: Fertő-Hanság Nemzeti Park (szolárhajó, madarászat), Fertő-táj túra (madarászat), Sáros Viktor (Soproni-hg.).

- 2) túra szervező: Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

tervezett időpont: 2020 augusztus – szeptember

tervezett útvonal:

1. nap: Szentgotthárd – Máriaújfalu (Hársas-tó) – Orfalu (harangláb, Vadvirág méhes és gyógyítókert) – Szalafő (Őrségi Népi Műemlékegyüttes) - Őriszentpéter;

2. nap: Óriszentpéter – Ispánk – Viszák - Szőce (tőzegmohás láprét, Lápok Háza) – Hegyhátszentjakab (Vadása-tó, Rókalyuk turistaösvény) – Pankasz (szoknyás harangláb) – Nagyrákos (tájház és kovácsműhely, sajtkóstoló) – Óriszentpéter;

3. nap: Óriszentpéter – Magyarszombatfa (fazekasság, harangláb, kecskesajtkóstoló) – Velemér (Szentháromság-templom) – Szentgyörgyvölgy (református templom, Meztéllás család étterem) - Nemesnép/Lenti;

tervezett szállás: Harmatfű Erdei Iskola ill. Keserűszeri Vendégház

természeti élményprogramok: gyógynövény-ismeret, gombász túrák, lepkészet, bemutatóhelyek, látogatóközpontok.

3) túra szervező: Bike & Relax (Budapest – Bécs)

tervezett időpont: 2020 szeptember - október

tervezett útvonal:

1. túra: Fertő Kör Nezsídtől Fertőig a kelti oldalon és másnap vissza, programok: Dormuseum - Mönchhof, evezés a Mosoni-Dunán (opcionálisan Mosonmagyaróvári indulással), szállás: Jois vagy Fertőd (akár kiindulási pontként a jó megközelíthetőség miatt);

2. túra: Soprontól Szentgotthárdig / Heiligenbrunnig / Moschendorfig, szállás: Bozsok;

4) túra szervező: Anima Travel Budapest

tervezett időpont: 2020. szeptember 19-20.

tervezett útvonal: Budapestről 40 fős busszal

1. nap: Fertő tó csúcsa – Podersdorf (ebéd) – Sopron (szállás);

2. nap: Fertőrákos(kőfejtő, hajó Mörbischig) – Rust - Donnerskirchen;

5) túra szervező: Lajta Vízisport Egyesület

12 túraterv, koncepció kerékpáros és evezős szakaszokkal kombinálva; adott útvonal különböző kiindulási és végponttal;

opcionálisan gasztronómiai súlyponttal: Szigetközi guruló piknik: Darnó húszem, Lipóti Pékség, kecskesajtüzem stb.

6) túra szervező: Kőszegi Kerékpáros Egyesület

tervezett időpont: 2020. szeptember 4-6.

tervezett útvonal: Kőszegtől Kerkaszentkirályig

1. nap: Kőszeg – Rohonc – Bucsú - Szentgotthárd megálló, látnivalók: Rohonci tó - madárkilátó, bucsui vízvezeték, Pinka szurdok, Vas hegy;
2. nap: Szentgotthárd - Sankt Martin an der Raab - Óriszentpéter megálló, látnivalók: evezés a Rábán, Hársas tó, Szalafő, Pityerszer;
3. nap: Óriszentpéter – Lenti - Kerkszentkirály megálló, látnivalók: Csömödéri kisvasút, Kerka völgye;

tervezett szállás: Szentgotthárd Hotel Lipa és Óriszentpéter Keserűszer

7) túra szervező: Eleven Táj Egyesület

tervezett időpont: 2020. szeptember 19-20.

tervezett útvonal:

1. nap Szigetköz
2. nap PaNaTOUR első 2 szakasza: Mosonmagyaróvár – Jois, Jois – Fertőd a Fertő keleti oldalán

8) túra szervező: Őrségi Kerékpáros és Természetbarát Egyesület – Túrabirodalom

tervezett időpont: 2020. július vége vagy szeptember

PaNaTOUR 6. napi szakasza, előtte a 4. és/vagy 5., vagy utána a 7. az Őrségből a Murához

A workshopot követően megkezdődött a túrák részletes kidolgozása, előkészítése. Az aktuális járványügyi szabályozások, ökoturisztikai programok iránti 2020-as nyári roham miatt szinte minden túraszervező öszre halasztotta a túráját. Több szervezet (Anima Travel, Bike & Relax) nem tudta újra indítani a túraszervezéseket, így aktuálisan elálltak a PaNaTOUR szervezésétől.

2.3 Monitoring indító workshop Ausztriában

A vezető partner (RMB) kérésére a burgenlandi ökoturisztikai szervezetek, kerékpáros túraszervezők önálló rendezvény keretében találkoztak 2020. augusztus 17-én Rohoncon a Madártonynál.

A PaNaNet térség osztrák oldalán a tartomány és a térségi turisztikai szervezetek magas minőségű kerékpárút hálózatot tartanak fenn, ezekre tematikus kerékpárutakat dolgoztak ki és láttak el részletes táblázással, irányító rendszerrel. Kerékpáros túrákat szervező vállalkozó, vállalkozás vagy túravezető kevésbé van jelen, mint a magyar oldalon, sokkal inkább jellemző az individuális kerékpározás vagy vezető nélkül csak kerékpár bérlése.

Thomas Böhm a vezető partner képviselőjében méltatta a magyar oldali túraszervezők aktivitását, bemutatta a Helian Tours túraprogramját a szervezet honlapján és kifejezte reményét, hogy a PaNaTOUR-on keresztül mozgásnak indul a szervezett kerékpáros természetbemutató Burgenlandban is.

A workshop során nem kerül konkrét túracsomag kidolgozásra, ellenben számos javaslat fogalmazódott meg. Az egyes napi szakaszokat nem számmal kéne jelölni, hanem az érintett térség-, földrajzi táj neve alapján kéne rövid, megszólító címeket találni. Fontos a story telling, helyi történetek (sztorik) kidolgozása és beépítése a túrába, illetve a célcsoport korához igazítottan kell távokat, nehézséget tervezni. A túra során érdemes bemutatni a PaNaNet imázsfilmét, hogy a látott és átélt táj mögötti hálózatot jobban megismerhessék a résztvevők. Javasolt évente három alkalommal (tavasz, nyár, ősz) megtartani egy-egy szervezett, a régiókon átívelő túrát, mellette rövidebb, egynapos tematikus túrák lehetnek vonzóak egy egészen más célcsoport számára. Hosszú távon az osztrák (és német) célközönség számára meg kell oldani a túrák előzetes, online foglalását, csomagban való értékesíthetőséget.

Észak- és Délburgenland kedvelt kerékpáros úti cél, Közép-Burgenlandban még mindig vannak kihasználatlan lehetőségek. A találkozót követően augusztus végén a közép-burgenlandi szakértők és turisztikai szervezetek újabb találkozót tartottak és rögzítették egy önálló közép-burgenlandi túrakör (Sonnenland Tour, kb. 4 napos és 150-160 km) kialakítását a meglévő kerékpárút hálózaton. Ennek a túrának úgyszintén kiemelt súlypontja lesz a természet bemutatás mind a természeti- mind a kultúrtáj (szőlőhegyek) tekintetében.

További ötletként merült fel az Írott-kő körül egy sportos napi program hegyi kerékpárral, vagy a Naturpark in der Weinidylle egy határon átívelő napi szakasza, a Naturpark Raab pedig egy három országot érintő túrát dolgozhatna ki a PaNaTOUR főútvonalhoz kapcsolódóan.

2.4 Megvalósított túrák

A július 1-én tartott magyar tervezési találkozón összesen 8 túra ötlete fogalmazódott meg, illetve megkezdődött azok részletes kidolgozása. Ehhez a csoporthoz kapcsolódott a pécsi központú Helian Tours túrája. Az osztrák szervezetek, túraszervezők aktuálisan nem vállaltak túrát. A tervek közül a járványügyi szabályozás, időjárás és a túraszervezők szervezeti nehézségei, keresleti - foglalási inaktivitás miatt összesen 5 túra valósult meg szeptember és október során, amelyek a túra résztvevőkkel és túravezetőkkel folytatott egyeztetések, mélyinterjúinak főbb megállapításaival együtt alább kerülnek bemutatásra.

2.4.1 Kőszeg – Murszemenye (Kőszegi Kerékpáros Egyesület)

A Kőszegi Kerékpáros Egyesület 2020. szeptember 4-6. között valósította meg a PaNaTOUR kerékpáros természeti élménytúráját. A túra szervezésének oka, hogy maguk is részt vettek a 2019-ben tartott promóciós túrán, ami hatalmas élmény volt számukra. Emellett elkötelezett kerékpárosok, így éltek a lehetőséggel, hogy másoknak is megmutathassák azt, hogy milyen különleges-, kerékpárral könnyen felfedezhető természeti értékek vannak az osztrák-magyar határtérségben. A háromnapos túrájukba az Írottkö – Geschriebenstein Natúrpark, az Őrségi és Balaton-felvidéki Nemzeti Parkok munkatársai, szakvezetői, valamint profi vízi túravezetői kapcsolódtak be. A túrát az egyesület a Facebook oldalán hirdette elsősorban, illetve a három nap során ide képeket is töltöttek fel arról, hogy éppen merre járnak.

Az első „Határvadász” napon Kőszegről indulva Bucsun és Rábafüzesen át értek Szentgotthárdra. Az első megállónál Schachendorfbán (Csajtán) Engelbert Kenyeri, a Naturpark Geschriebenstein elnöke fogadta a résztvevőket. Ez a program eredetileg a rohonci tónál található Madártoronynál lett volna, ám az aktuális határátlépési szabályozások ezt nem

tették lehetővé. Ezután a Vas-hegyen a pincék megtekintése mellett elfogyasztották a reggelit. A bildeini határelmény utat követően Ebreauban ebédelték. Délután a Pinka-völgyében Moschendorfnak vették az irányt, ahol a Naturpark Weinidylle munkatársai mutatták be a Weinmuseumban a Pinka-völgyének hagyományos szőlőtermesztési és borászati kultúráját. Az első napi szállás Szentgotthárdon a PaNaTOUR partner Hotel Lipában volt.

A második nap útvonala: Szentgotthárd, Csörötnek, Máriaújfalu, Apátistvánfalva, Szalafő és Őriszentpéter. Reggeli után a Weking Egyesület Szombathely kenu katamaránjaival és természet bemutatással evezés a Rábán Csörötnekig, majd vissza transzfer Szentgotthárdra, ahol ebéd a PaNaTOUR partner Andante étteremben. Délután az Őrséget fedezték fel két keréken, melynek megállói Máriaújfalu (Hársas-tó), Apátistvánfalva (Határőr múzeum), Pityerszer (Őrségi Népi Műemlékegyüttes). Szállás és vacsora Őriszentpéteren.

Az utolsó napon Őriszentpéterről indulva érkeztek meg Lentibe, ahol a PaNaTOUR partner Zala Erdő Zrt. kisvasútjával Csömödérig utaztak. Tovább haladva a BfNPI Kerka-Mura TK szakvezetőjével felfedezték a Kerka völgyének vadregényes tájait, Szécsiszigeten megtekintették a vízimalmot és a vízbívaly rezervátumot, továbbá felkapaszkodtak a folyóvölgy peremhegyein épített kilátókba is.

2.4.2 Sopron – Fertőd – Sopron (Fertőtekerdő, Fertő-táj túra, Soproni séta)

A Fertőtekerdő, a Fertő-táj túra és a Soproni séta szolgáltatók együttműködve háromnapos kerékpáros természeti élménytúrát dolgoztak ki a Fertő tó déli medencéjében – a 2. és 3. PaNaTOUR szakaszhoz igazodva -, melynek megvalósítása 2020. szeptember 25. és 27. között kerül sor. Fontosnak tartották az útvonal kijelölésénél, hogy minél több időt töltsenek a résztvevők a természetben, és ezáltal megismerjék a Vasfüggöny közel 40 éves regnálásának természeti környezetre gyakorolt hatásait. A túra a Fertőtekerdő honlapján került meghirdetésre.

Első nap a soproni találkozót követően egy rövid sétát tettek a résztvevők a belvárosban, és csak ezután indultak el Fertőd irányába. Fertőrákoson át közelítették meg Balfot, ahol megtekintették az ivókutat. A következő megálló a fertőbozi Gloriette, ahonnan be lehet látni az egész Fertő-tájat, majd továbbhaladva pihenőt tartottak a hidegségi Papkertben. A fertődi megérkezés előtt Hegykőn megtekintették a Vasfüggöny emlékhelyet. A résztvevők a PaNaTOUR partner Rábensteiner panzióban éjszakáztak.

Következő nap Fertődöt és környékét ismerhették meg a résztvevők. Először az Esterházy kastély rózsakertjét tekintették meg, majd a kastély parkjában és a hozzá tartozó Lés-erdőben kerekettek egyet. Ezután a Fertő-tó szikes tavainál (Borsodi-dűlő) madármegfigyelés következett a Fertő-táj túra ornitológusának vezetésével. Az ebédet Mexikópusztán a kerékpáros betérőben fogyasztották el. Délután a széplaki lovasudvarban a lovakkal ismerkedtek a résztvevők és maguk is lovagoltak.

Az utolsó napon Sopronba tértek vissza a túrázók, de teljesen más útvonalon, mint korábban érkeztek. Első megállójuk Lászlómajorban volt, ahol a Fertő Hanság Nemzeti Park látogatóközpontját, őshonos háziállat bemutató majorságát keresték fel. Ebéd ismét

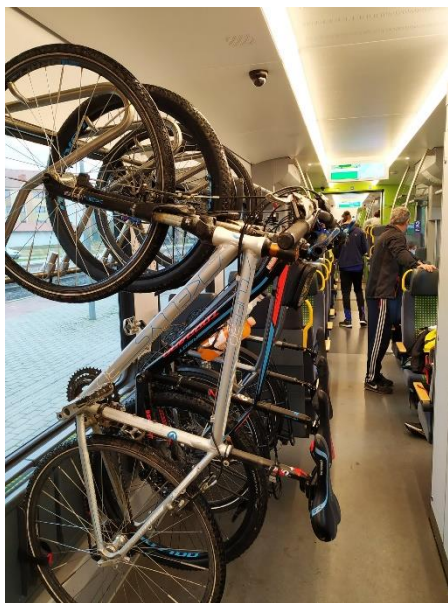
Fertőújlakon, majd tovább Illmitzre, ahonnan a Fertőn átkompoztak Mörbischre. Innen a Páneurópai piknik emlékhelyet érintve tértek vissza a három napos túra kiindulási pontjára.

2.4.3 Sopron – Szentgotthárd (Túrabirodalom)

A Túrabirodalom 2020. október 16-18. között megszervezett kerékpáros természeti élménytúráján a határtérség őszi arcában gyönyörködhetek számos szőlőültetvényen áthaladva. A túra a Túrabirodalom hivatalos honlapján került meghirdetésre, a Facebook oldalukon pedig beszámoltak ez élményeikről.

A túra tervezésénél fontosnak tartották a szervezők, hogy minél inkább fenntartható módon oldják meg a közlekedést. Ennek köszönhetően az első nap reggelén Szentgotthárdról vonattal utaztak a túra kiindulási helyszínére, Sopronba. A túra „nulladik napján” a résztvevők Szentgotthárdon találkoztak és ott éjszakáztak a PaNaTOUR partner Hotel Lipában.

Első nap Sopronból indulva Bozsokig kerekeztek Kópházán, Deutschkreutzon, Frankenaun, Mannersdorfon és Kőszegen keresztül. Ügyeltek arra, hogy az aktuális szabályozás értelmében a határtól 30 km-es sávban maradjanak, illetve hogy betartsák a vírusvédelmi előírásokat. Ausztriában a várvidéki horvátok lakta településeken haladtak át több tematikus kerékpárutat (B40, B47) követve. Az EuroVelo 13 útvonalán érték el Kőszeget, ahol a résztvevők megismerkedhettek az Írott-kő-Geschriebenstein Natúrpark és az Őrségi Nemzeti Park Kőszegi-hegység Tájvédelmi Körzetben található természeti értékeivel. Innen Bozsokra haladtak tovább a hegység gyönyörű erdei kerékpárútján (Írott-kő kerékpárút), érintve a Cádi pincésort és Velemet.

Második nap Bozsokról indulva Szentgotthárd volt a cél. Elsőként a rohonci Madártornyt nézték meg, ahol Engelbert Kenyeri, a Naturpark Geschriebenstein elnöke fogadta a résztvevőket. Ezután a Vas-hegyre kerekeztek fel, ahonnan élvezhették a kilátást, majd leereszkedtek a Pinka völgyébe. Bildeinben a magyar-osztrák határőrizet érdekességeit tekintették meg, majd a szőlőbirtokokkal, préházakkal szegélyezett domboldalon egészen Moschendorfig haladtak. Szentgotthárd irányába haladva megcsodálták Heiligenbrunn zsúpfedeles házait, majd Ausztriától Heiligenkreuznál búcsúztak el, hogy visszatérjenek Szentgotthárdra.

2.4.4 Mosonmagyaróvár – Fertőrákos (Eleven Táj Egyesület)

Az Eleven Táj Egyesület által szervezett kerékpáros élménytúra célja a Szigetköz Natúrpark és Fertő tó két nemzeti parkjának megismerése volt. A többieként eltérően ez a túra hétköznapi,

hétfőtől szerdáig, 2020. október 19. és 21. között valósult meg. A kerékpártúrát megelőzően a Duna ágrendszerében kenutúrán ismerkedtek a résztvevők a Szigetköz élővilágával. A túra a szervezet honlapján került meghirdetésre, ahova utána fényképes beszámoló is felkerült a Facebook oldal mellett.

Első nap Mosonmagyaróvárról indultak majd Fertődön volt a befutó. Náluk is fontos volt a 30 km-es határátlépési szabály betartása. Hegyeshalomnál átlépték a határt, majd következett Halbtorn, ahol rövid sétát tettek a kastélyparkban és megismerkedtek a település történetével és különleges elhelyezkedésével. Ezután Mönchhofban betértek a skanzenbe, amely bemutatja a 20. századi burgendlandi falusi életet. Podersdorfon át érkeztek Illmitzre, ahol a megnézték a Nationalpark Neusiedler See – Seewinkel új látogatóközpontját, valamint madármegfigyelés a Borsodi-dűlőben. Szállás és vacsora Fertődön a PaNaTOUR partner Rábensteiner panzióban..

Következő nap a Csapody István Látogatóközpont kiállítását tekintették meg, amely bemutatja a Fertő-táj természeti értékeit. Innen elindulva a következő megálló Lászlómajor, ahol a Fertő-Hanság Nemzeti Park bemutató majorságát nézték meg, majd továbbhaladva a sarródi népi építéssel ismerkedtek. A fertődi Esterházy kastély érintése után Hegykőn ebédeltek. A fertőbozi Gloriette-ről letekintettek a nádasra, Balfon megkóstolták az eredeti Balfi vizet. A nap zárása a fertőrákosi kőfejtőnél volt, ahonnan visszaindultak Mosonmagyaróvárra.

2.4.5 Fertőd – Kőszeg (Rábensteiner Panzió)

A Rábensteiner Panzió számos PaNaTOUR túra szállásadójaként és kerékpáros pihenőjeként aktívan kapcsolódott a PaNaTOUR együttműködésbe, de maguk is szerveztek kerékpáros természeti élménytúrát 2020. október 29-31. között. A három nap során a Fertőzug síkvidékéről jutottak el a Rozália- és Kőszegi-hegységek magaslataiig. A túra a Panzió Facebook oldalán került meghirdetésre, és a beszámoló is erre a platformra került fel.

Az első napon ebéd után gyülekeztek a résztvevők, hiszen aznap Fertőd környékét járták be. Első megállójuk Lászlómajor volt, ahol a Fertő-Hanság Nemzeti Park bemutató majorságát tekintették meg. Ezt követően Fertőújlak felé egy madármegfigyelésen vettek részt. Utolsó megállójuk Pomogyon volt, ahol Michael Andertnél helyi termékeket kóstoltak meg. Az első napi vacsora és szállás Fertődön volt.

Második nap Fertődről indulva egészen a Rozália-hegység lábáig, Marzig kerekedtek. A reggeli egyben sajtóreggeli is volt, ahova a térségi sajtót és a PaNaNet projekt partnereit (Fertő-Hanság Nemzeti Park és a Nationalpark Neusiedler See – Seewinkel) is meghívták, hogy beszámoljanak a 2020-as PaNaTOUR túrák tapasztalatairól. Hegykőn megálltak a Vasfüggöny emlékhelynél, Hidegségen megtekintették a Papkertet, Fertőbozon pedig felmentek a Gloriette kilátóhoz. Az ebédet az egykori poncihter negyedben a PaNaTOUR partner Erhardt étteremben fogyasztották el, majd a Dudlesz erdőn keresztül értek át Ausztriába, ahol a Kogelbergen át egészen Marzig jutottak. Baumgartenben csatlakozott az eső miatt maroknyira zsugorodott kerékpáros csapathoz a Rosalai – Kogelberg Naturpark elnöke Kurt Fischer is. A vacsora és a szállás ezen a napon Marzban volt.

Az utolsó napon nagy szintkülönbségek vártak a csapatra. Elsőként a Fraknói várba kerekedtek fel, ahol az ottani Gránátos étteremben megpihentek. Ezután tovább haladtak felfelé a Rozália kápolnához, ahonnan megcsodálhatták az eléjük terülő Fertő-tavat. A Rozália-hegységből erdei utakon áttekertek a Lánzséri hegyekbe, ahol Schwarzenbachban megtekintettek a kelta falu maradványait. Innen leereszkedve Oberpullendorfon keresztül elérték a Gyöngyös völgyét. A kőszegi célállomás előtti utolsó megállójuk Léka vára volt.

2.5 Elmaradt túrák

Az öt megvalósított túra mellett további három túraajánlat került előkészítésre, amely a jelentkezők hiánya, valamint egyéb okok miatt nem kerültek megrendezésre.

Az első ilyen az **Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság** szervezte volna 2020. augusztus 28-30. között, akik már a monitoring indító workshopon bemutatták a programtervüket.

A túra rövid bemutatása: Órinszentpéter központú csillagtúra, a környék legfontosabb látnivalóinak felkeresése, belekóstolás a helyi ízekbe, valamint helyi termelőkkel és kézművesekkel ismerkedés. A

nemzeti park biztosít 10 e-bike-ot a résztvevőknek. A program mind a nemzeti park honlapján, mind a Facebook oldalán meghirdetésre került.

A második megvalósításra nem került túrát a **Túrabirodalom** az **Aqua Travellel együttműködésben** szervezte kerékpáros élménytúrázóknak 2020. szeptember 25. és 27. között. Az Őrségi Nemzeti Park, a helyi ételek és hagyományos mesterségek megismertetésén a hangsúly. Első nap indulás Szentgotthárdról (Nagyboldogasszony templom, Várkert), ahonnan Orfalun (Vadvirág méhes – és gyógyítókert) keresztül Apátistvánfalvára érkezés. Itt a Határőr emlékhely megtekintése, majd Kétyvölgyön és Szentgotthárdon át Máriaújfalu (Hársastó). Második nap szintén Szentgotthárdról indulás, az első megálló Szalafő, ahol a résztvevők

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

Nyitány » Hírek » Túravezetők »

PaNaTour 3 napos e-bike túra az Őrségben

2020-08-28 - 2020-08-30

Ausztria és Magyarország közös természeti örökségét Nyugat-Pannóniában a Dunától a Muráig Európa-szerke egyedülálló sokféleség jellemzi.

Adventure

(Hagyóké méretű képre kattintva a képre)

A PaNaNet (Pannonian Natura Network) hálózati alapítója – amelyben a határterület nemzeti parkjai és nemzeti parkjai működnek együtt – a páratlan természeti örökség közös megőrzése és bemutatása.

Ezen program keretén belül 2020. augusztus 28-30 között két keréken fedezzük fel az Őrséget és a Szlovén-Rábai-vidéket. Az Órinszentpéteri központú csillagtúra során felkeressük a környék legfontosabb látnivalóit, betekintünk a helyi ízekbe, termelőkkel, kézművesekkel ismerkedünk meg.

megismerkednek a tökmagütés fortélyáival. Ebédet Pityerszeren majd a bölények, vadlovak és Határköpark megtekintése. A nap utolsó állomása Őrszentpéter, ahol a Szent Péter templom mellett a Szikszay Edit Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény felkeresése.

Harmadik nap Őrszentpéterről (fazekas bemutató korongozással) indulva visszatérés Szentgotthárdra (Brenner kápolna) egy ispánki megálló (kerek perccel fonás és kóstolás) után.

A **Helián Tours** kerékpáros élménytúrája az elsők között került megosztásra, így már az augusztusi osztrák oldali workshopon is bemutatásra került, ám végül ezt sem rendezték meg. Ez a túra kifejezetten e-bike-okra lett tervezve, amelyet az Őrségi Nemzeti Park biztosított volna. A túra tervezett időpontja 2020. október 09-11. között, bejárva a határtérseget a Fertőtől osztrák natúrparkokon át az Őrségig. Első nap Szentgotthárdon találkozók, innen transzferrel Hegykőre, itt madármegfigyelés és a Vasfüggöny emlékhely megtekintése. A napi szakasz egészen Marzig, útközben megálló Fertőbozon (Gloriette kilátó), Sopronban ebéd, majd Ágfalvát és Schattendorfot érintve fel a Kogelbergre. Második nap Marzból tovább egészen Kőszegig. Közben megálló a Fraknói várnál, a Rozália kápolnánál, a kelta településnél Schwarzenbachban és Léka váránál. Utolsó nap az Írott kö Natúrparkban, ahol a rohonci fürdő mellett a madártorony felkeresése. Innen irány délre a Vas-hegy térsége, majd Heiligenbrunn történelmi pincésora, a határon át Nemesmedves majd Szentgotthárd.

info@helian.hu +36 72 953 601

természetesen aktívan

KEZDŐLAP | TÚRÁK | GALÉRIA | VIDEÓK | HASZNOS | RÖLUNK | BLOG | KAPCSOLAT

Kezdőlapp > Túrák

GYALOGTÚRÁK KERÉKPÁRTÚRÁK VIZITÚRÁK EGZOTIKUS UTAZÁSOK FOTÓTÚRÁK

E-BIKE TÚRA BURGENLANDBAN A FERTŐ TÓTÓL AZ ŐRSÉGIG

2020-10-09-től 2020-10-11-ig

KERÉKPÁRTÚRA

2

KÖNNYŰ

VAN SZABAD HELY

IDŐTARTAM
3
2

Ez az első kifejezetten elektromos kerékpárra szabott túránk. Ehhez az e-bikeokat az Őrségi Nemzeti Park biztosítja. - Ez a túra kifejezetten a természeti élményekre helyezi a hangsúlyt. Az osztrák - magyar határtérseget védett természeti területei alkották meg a PaNaTOUR kerékpáros programot a Dunától a Muráig, amelynek három napi szakaszán fedezzük fel az egyedülálló természeti kincseket. A Fertő-Hanság Nemzeti Parkból indulunk, felfűzünk több osztrák natúrparkot és végül az Őrségi Nemzeti Parkban fejezzük be a bringázást. Végig megyünk Burgenland natúrparkjain, a színtek leküzdéséhez pedig elektromos kerékpárt biztosítunk.

2.6 Sajtótájékoztatók

A kész programok és túrák sajtótájékoztatók keretében kerültek bemutatásra és értékelésre.

Az elsőt 2020. szeptember 5-én tartották Szentgotthárdon, a Hotel Lipában, amelyről a VAOL, az úgytudjuk!, a Vaskarika, a Vas Népe, nyugat.hu és Gotthárd TV tudósítottak.

A másodikra 2020. október 30-án Fertődön, a Rábensteiner Panzióban került sor, amelyről a Sopron TV, Kisalföld és ORF Burgenland tudósított.

3 Kérdőívek kiértékelése

A megvalósított túrák során a Pisztráng Kör Egyesület mind a résztvevőkkel, mind a túravezetőkkel mélyinterjút készített kérdőív alapján, amelyben a kerékpározási szokásaik felmérése mellett a túrát is értékelték, valamint a jövőben megvalósítandó túrákhoz ötleteket is adtak.

3.1 Résztvevők felmérésének eredményei

A túrák résztvevői nemek szerint közel egyenlő eloszlásban voltak.

Korosztály szerint a 45-65 éves korosztály volt többségben, amelyet nem sokkal lemaradva követnek a 25-45 évesek.

Lakóhely tekintetében döntően kisvárosból érkeztek a résztvevők, de nem sokkal követték őket a nagyvárosiak. Ezek közül szinte mindegyik Magyarországon található, Ausztriából egy, Szlovákiából két fő érkezett.

Az iskolai végzettség szerint zömében közép és felsőfokú végzettséggel rendelkezők vettek részt a túrán, utóbbiak kissé nagyobb arányban.

A kerékpározási szokások felméréséből kiderült, hogy a résztvevők többsége havonta egyszer vagy többször ül kerékpárra, azaz leginkább hobbi- és élménykerékpározóknak számítanak.

Évente átlagosan 1000 km-t kerékpároznak, de sokan ennél inkább rövidebb távot választottak, mint hosszabbat. Az túrák napi kilométerátlaga 50 km, de sokan jelöltek meg ennél kevesebbet is.

A legtöbben a nyár mellett tavasszal és ősszel is szívesen kerékpárra ülnek, nyolc fő éven át kerékpározik.

A leggyakoribb kerékpártípusok a trekking és túrakerékpár, valamint az MTB.

A kitöltők között népszerűek a csoportos túrák, de ugyanúgy útra kelnek egyénileg is. Egyenlő arányban vesznek részt vezetett és a saját túrákon, de jelentős az egyénileg szervezett túrák aránya.

Legnépszerűbbek a 2-3 naposak vagy hosszúhétvégén át tartók.

A résztvevők számára leginkább a természetközelség, a kikapcsolódás és a közösségi élmény a legfontosabb a kerékpározásnál, és kevésbé a biciklis életstílus és a sebesség, valamint az, hogy ott érzi otthon magát. A túrák részvevői inkább élménykerékpározók, mint teljesítménysportolók voltak.

A kérdőív fontos eleme a kerékpározás természeti élménnyel való összekapcsolása. A válaszadók leginkább a kisebb betérőket preferálják egy túra során, ahol rövid előadásokat hallgatnak meg, minthogy sportosan vágatassanak végig a tájon, vagy hogy túlnyomó többségben álljon a kultúra. A védett területeket évente néhányszor keresik fel többnapos programok keretében.

A résztvevők legtöbbször a közösségi médián szereznek információkat a túralehetőségekről, de ezen túrákra leginkább a személyes kapcsolatok hozták őket – a túravezető személyes meghívása vagy ismerősök által jutott el hozzájuk a lehetőség.

A túrán való részvétel legfontosabb érvének az érdekes program és kimondottan szimpatikus a természeti élmények és bringatúra kombinációja jött ki, de itt is fontos volt a túravezető személyes garanciája és a résztvevő csapat ismerete.

Az egyes túraszakaszokon a következő helyszínek és programok fogták meg leginkább a résztvevőket:

falumúzeum (Mönchhof)

madármegfigyelés (Illmitz)

kastélypark (Fertőd)

Vasfüggöny emlékhely (Hegykö)

evezés/kenuzás (Dunasziget, Rába)

határőr múzeum (Apátistvánfalva)

kisvasút (Lenti)

Rozália hegység

Kőszeg – Bozsok – Rohonc környéke

Vas-hegy és környéke

Őrség

Emellett pedig a következő programokkal bővítenék az aktuális túrákat:

Stettini tó (Hegyeshalom)

Kőfejtő (Fertőrákos)

csónaktúra a nádasban (Fertő-tó, Csárdakapu)

több kilátóhoz is fel lehetne menni

lombkorona sétány (Althodis)

borkóstolók (Vas-hegy, Sopron, Pinka-völgye, Blaufränkischland Közép-Burgenland)

A jövőbeli túrák tekintetében ideális számukra a 2-3 napos megvalósítás.

Napidíjként 10 ezer forintot fordítanának rá, a 2-3 naposra pedig 30 ezret, ami átfedésben van a korábbi értékkel, de az 50 ezer forintot is sokan megjelölték.

Számukra a vezetett túra fontos eleme a természet és kultúra, így minél többet szeretnének kapni belőle.

A túravezetőktől elvárt szolgáltatások a szállások, étkezés és programok előzetes lefoglalása és részletes bemutatása, valamint a részletes program összeállítása ill. a teljeskörű szervezés. Emellett fontos még a résztvevők számára az, hogy minél több helyi-regionális embert vonjanak be a túrák alkalmával, hiszen az ő vezetései és előadásai által elsőkézből ismerik meg a környéket. Továbbá kiemelték a vezető szaktudásának és rugalmasságának fontosságát is.

3.2 Túravezetők felmérésnek eredményei

A PaNaTOUR kerékpáros élménytúrákat szervező kerékpáros túravezetők lekérdezése a kérdőív alapján az általános túravezetői tevékenységükre, valamint az aktuális és jövőbeli túrákhoz kapcsolódó hozzáállásukra volt kíváncsi.

A megkérdezettek közül csak hárman végzik hivatásszerűen, vállalkozóként, azaz ez a tevékenység-, tevékenységekör a fő bevételi forrásuk. Emellett egy fő mellékállásban vállalja a túrák vezetését, egy pedig kizárólag szabadidőben, hobiból, így nem származik belőle bevétele.

Éves szinten átlagosan 4-10 túrát szerveznek, de volt egy-egy válasz az 1-3 és a 20-nál több tartományokban.

A túráik résztvevőinek köre vagy a nyilvánosan meghirdetett ingyenes túrák helyből érkező vendégei, vagy pedig nyilvánosan meghirdetett túrák fizető vendégei.

A túravezetők közül csak hárman végeztek kerékpáros túravezetői tanfolyamot, ami mindhárom esetben a VAVÖ (Ausztria) képzése. Emellett viszont csak egy túravezető rendelkezik természet bemutatási, túravezető képesítéssel, amelyet a PZS kerékpáros túravezetői tanfolyam (Szlovénia) adott.

A PaNaTOUR keretein belül szervezett túrájukon egy kivételével mindenkinél beépülnek a természeti- és a kulturális látnivalók is a programba, de egy túravezető kimondottan a természeti értékek bemutatására szervez túrát, lehetőség szerint külön szakvezetéssel.

A túra résztvevőinek természeti élményekre való nyitottsága már nem ad ennyire egységes képet. Két vezető úgy nyilatkozott, hogy a résztvevők nagyrésze számára irreleváns volt ez a szempont, számukra a közösségben kerékpározás lehetősége volt a lényeges. Ugyanúgy ketten válaszolták azt, hogy a résztvevők nagy részét az osztrák-magyar határ természeti értékeinek bemutatása ragadta meg. A maradék egy túravezető pedig azt látta, hogy körülbelül a csoport fele kimondottan a természet tematika miatt érkezett, regisztrált.

A túravezetők által fontosnak tartott állomások a következők (a PaNaTOUR túraútvonalán Észak-Dél irányban haladva):

Szigetköz szigetvilága

Halbturni kastélypark

illmitzi szikes tavak

Csapody István Látogatóközpont, Fertőújlak

Madárles Mexikópusztán/Fertőújlakon

Fertő-Hanság Nemzeti Park, Lászlómajor

Nádak útján tanösvény, Hegykő

Vasfüggöny emlékhely, Hegykő

Sopron, Burgenland középső része

Kőszeg, Kőszeg hegyalja, Rechnitz

Vas-hegy és Pinka térsége, szőlőművelés, borászata

Dél-Burgenland

Kenutúra a Rábán, őrési naplemente

Csömödéri kisvasút, Kerka, Mura

Túráikat főleg a közösségi médiában hirdették és főleg baráti és ismerősi körben reklámozták, de egy-egy embernél előkerült az e-mail/hírlevél és a saját honlapon való promotálás is. Ez is azt támasztja alá, hogy a túrákra főleg személyes kapcsolatrendszerből érkeznek résztvevők.

A túrák szervezésnél természetesen a Pisztráng Kör Egyesület és a PaNaNet partnerek segítséget nyújtottak, amelynek legfontosabb elemei a helyi idegenvezetők és természeti bemutatók mellett a titkos tippek, látnivalók voltak, amelyeket semmiképp sem szabad kihagyni a programokból. Emellett még kiemelték a túra útvonalánál és a határátkelési lehetőségeknél, valamint a programpontoknál, megállóknál nyújtott támogatást is.

A jövőre vonatkozóan minden túravezető szeretne a PaNaTOUR tematikájú túrát szervezni. Hangsúlyozták a környék természeti és épített örökség szépségét, amelyet meg kell ismertetni az emberekkel, szemléletformáló céllal. Emellett egy jó útvonalnak és tematikának gondolják, amely nagy élményfaktorral jár a résztvevők számára.

A PaNaTOUR napi szakaszai közül a Hegykő - Marz (Fertő, Soproni-hg, Kogelberg) szakaszt választották a legtöbben, de elmondható, hogy mindegyik szakaszra legalább két vállalkozó túravezető lenne, így az egész térség lefedettsége biztosított.

4 Záró monitoring workshop

A programok, túrák megvalósítását, valamint a mélyinterjúk és kérdőívek kiértékelését követően fél napos workshopot szerveztek Bozsokra 2020. november 12-re, amelynek résztvevői a bevont vállalkozók, szolgáltatók, projektpartnerek és további ökoturisztikai – kommunikációs szakértők voltak. Az eredetileg személyes jelenléttel tervezett workshop az aktuális járványügyi szabályozások és a megbízott vállalkozó betegsége miatt online valósult meg egy Zoom Meetingen keresztül.

A PaNaNet+ projekt Vezető Partnerének (RMB) képviselőjében Thomas Böhm ismertette az osztrák oldali PaNaTOUR tevékenységeket. Beszámolt az augusztus 17-én megrendezett rohonci workshopról, ahol a kezdeti passzív hozzáállás ellenére közel 5 vonalon indult el teszt túra előkészítés 2020 őszre, bízva a vírus visszaszorulásában. Ezután augusztus 31-én külön összeültek egy workshop keretén belül a közép-burgenlandi szolgáltatókkal, szállásadókkal Neutalban. A nagy erőfeszítés ellenére 2020-ban nem tudtak túrákat szervezni, 2021 tavaszán szeretnének becsatlakozni a PaNaTOUR-ba. Meglátásuk szerint náluk a hosszabb túrákat

keresik, a rövidebbekért nem jönnek el az emberek, hiszen azokat maguk is be tudják járni. Eddig főként a kerékpárutakat ajánlották és népszerűsítették - amiből szép számmal van Ausztriában -, mivel nem álltak még rendelkezésre konkrét csomagok, vezetett túrák, amin szeretnének változtatni. Folyamatban volt egy hegyikerékpáros, MTB kínálatfejlesztés Bad Tatzmannsdorf fürdő és az Írottkö-Geschriebenstein Natúrpark között, illetve a Weinidylle és Oszkó között is megindult a párbeszéd.

Alois Lang a Nationalpark Neusiedler See – Seewinkel képviselőjében arról számolt be, hogy nyáron - különösen júliusban, augusztusban és még szeptemberben is - sokkal többen érkeztek a térségbe, mint eddig valaha. Egy teljesen új célcsoport is megjelent, azok akik – természeti élmény tapasztalatok és kultúra híján - irányításra szorultak. Emellett több magyar kerékpáros csoporttal is találkozott a nemzeti park területén, amik összessége egyértelműen a kerékpáros turizmus fellendülését mutatják.

Benovics Gábor (Helian Tours Pécs) szerint teljesen át kell értékelni a beszűkült lehetőségeket, mely egyaránt szolgál előnyökkel és hátrányokkal. A természet közeli, vidéki szállások egyértelműen haszonélvezői a jelenleg fennálló helyzetnek, hisz az emberek szeretnének kiszabadulni a városokból. A 2021-es túrakínálatukban erre koncentrálnak főleg belföldi túrákat szerveznek. Magyarországon egyre nagyobb érdeklődést kap az e-bike, mellyel hosszabb túrák is kivitelezhetők akár kevés kerékpáros tapasztalattal rendelkező emberek számára. A természet megismerése mellett nagy számban az e-bike kipróbálása miatt is jönnek hozzájuk. A PaNaTOUR értékesítésében nagy lehetőségek rejlenek, először azonban be kell vezetni a piacra mint név (bloggerek, Aktív Magyarország segítségével). 2021-ben a biztonsága lesz még a főszerep, így nagy lehetőség van a kerékpáros túráknak, így a 2021-es kínálatukban biztosan benne lesz a PaNaTOUR. A magyar célközönség inkább a rövidebb, hosszúhétvégét lefedő túrákat részesíti előnyben. A budapestiek is nagy érdeklődésekkel keresik a túráikat, melyet a több csatornán (Nemzeti Parki hírlevél ill. Aktív Magyarország) hirdetnek. Szerinte az összefogások erősítik a bizalmat. A Nemzeti Park biztos hívszóként működik, ők is szorosan együttműködnek a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal, ahol először vízitúrákat szervezték. Ezt követően már a kikötők kialakításánál is kikérték a Helian csapat véleményét, illetve az e-bike-oknál is tőlük kértek típus javaslatot (www.ebikeshop.hu). Elsődleges célcsoportjuk a 40-70 év közötti nőkből áll, de az MTB túrák szélesítették a spektrumot, mert az e-mountenbike-ok bevonzották a fiatalabbakat is. A Mecsek kiválóan használható MTB túrákra, mert jól kijelölt utakon viszik a vezetett túrákat, illetve olyan helyeken, ahol kevés a gyalogos túra-forgalom. Az e-bike-ok szervizelését is ők végzik, ami nagy felelősség a nagy értékű eszközöknél.

A megvalósított túrák bemutatása és értékelése:

A **Kőszegi Kerékpáros Egyesület**nek hatalmas élmény volt az általuk szervezett teszt PaNaTOUR túra, amely Kőszegről Kerkaszentkirályig tartott. A túra részeire bontott árkalkuláció - nem egy összegű ár - segített az elfogadtatásban, részvételre motiválásban. Megállapíthatták, hogy akik sajnálják a pénzt egy hétvégi biciklizésre, nézeteik a programokat meglátva és főként megtapasztalva teljesen megváltoznak. Fontosnak bizonyult a személyes ajánlás, illetve a biciklizésen túli egyéb természeti élményprogramok hangsúlyozása. Rájönnek, hogy mennyi mindent lehet egy napba „belesűríteni” (biciklizés mellett akár egy hosszabb evezést is). A résztvevők jól vették a belassulást, inkább külső (idő) nyomás miatt kellett mindig továbbállni. A 2020-as túra egyfajta tapogatódzás volt, de már biztosak abban, hogy jövőre is megszervezik ezt a déli kört a Murához egy nagyobb közönség számára. Emellé még egy északi körön gondolkodnak Mosonmagyaróvárról, Dunaszigetről, mert Kőszeg a PaNaTOUR útvonal kb. közepén egyaránt jó kiindulási és végpont.

A **Fertőtekergő** képviselője Szigethi Balázs nem tudott kapcsolódni, a túrájukat Vissi András mutatta be, melynek legnagyobb kihívása a résztvevők szervezése volt. A Sopron-Fertő-tájon a MaKeTuSZ és a Sopron-Fertő Turizmus Fejlesztő Nonprofit Zrt. GINOP projekt keretében kerékpárturisztikai fejlesztéseket hajt végre, így jobb lehetőségek állnak majd a kerékpározók rendelkezésére. Felhívta még a figyelmet az aktív együttműködésekre a térségi védett területekkel és szakvezetőkkel (pl. FHNPI, NP NSSW, Fertő-táj túra Tislér Diána – madárles)

A **Túrabirodalom** túráján Sopronból Szentgotthárdra teljes mértékben kihasználták a térség adta lehetőségeket. A Szentgotthárdon töltött éjszaka után reggel felvonatoztak Sopronba, hogy onnan visszakerekessenek a kiindulási helyükre, amihez a GYSEV külön szerelvényt is biztosított számukra. A GYSEV-vel eddig is szoros együttműködésbe voltak, akikkel közösen megszülettek a Tekergő jegyek. Ezek Csorna/Soproni indulással megváltható jegyek, melyek egy egynapos programot foglalnak magukba. Ezalatt kerékpárral fedezik fel a résztvevők az Őrséget vagy a Vendvidéket, és élményekkel gazdagodnak. Az első körben a nagyközönségnek meghirdetett PaNaTOUR teszt túrára sok érdeklődő volt, ám végül senki sem jelentkezett. Második körben a Túrabirodalom törzsgárdának küldte ki az ajánlatot, akik közül viszont szinte mindenki részt szeretett volna venni, mert tudták, hogy minőségi program várható. Kiderült az is, hogy az apró, akár költség nélküli programelemek mekkora élményt nyújtottak a résztvevőknek. 2021-ben akár kétszer is meghirdetné kisebb módosításokkal, mert a határátkelők lezárása miatt idén csak a nagyhatárokat használhatták, ez erősen korlátozta a mozgásterüket. Illetve szeretnék felfedezni Dél-Burgenland még kiaknázatlan lehetőségeit is.

Az **Eleven Táj Egyesület** egy dinamikus és vidám evezős-kerékpáros csapattal vágott neki a túrájuknak Dunaszigetről, melyen olyan helyeket érintettek, amelyeken egyébként autóval átutaznak. Érintették a kastélyt Halbturnban, a falumúzeumot Mönchhofban. Nagyon tetszett nekik hogy a NP NSSW illmitzi központjában háromnyelvű kiállítást tekinthettek meg a környékről. Itt fogadta őket az NP NSSW igazgatója is Johannes Ehrenfelder. A sík terep miatt ráségítés nélküli kerékpárokkal tették meg a túrát, de jövőre mindenképp lesz e-bike-os lehetőség is. Mindenképpen egy értékesíthető és teljesíthető túráról van szó.

Rábensteiner Viktor túrája Fertődről indult. Első napon Lászlómajor, Fertőújlak és Pamhagen volt az úti cél. Pomogyon Michael Andert borász, zöldségtermelőt is felkeresték, aki házánál a bio-helyi termék-boltban tartott kóstolót. A kóstolás mellett megfigyelhették az ösztönös hálózatosodás jeleit, hiszen nála is megtalálhatók más helyi termelők termékei is. Tapasztalatként előkerült, hogy nagyon fontos a túra időpontválasztása, mert csütörtök még munkanap, illetve az ünnepeket kerülni kéne, valamint az október vége már eléggé késői időpont az időjárás szempontjából.

Az online workshop során előkerült az együttműködés fontossága, hogy az egyes piaci szereplők ne konkurenciaként tekintsenek a másakra, hanem a közös célért dolgozva egészítsék ki, segítsék egymást. A koronavírus hatására átalakult a kerékpáros piac. Az alpinfrásztúra és az útleírások a kerékpározók rendelkezésére állnak, így maguk is felfedezhetik a környéket, ezáltal nehezebb őket bevonni a vezetett túrára. A PaNaTOUR vezetett túrák viszont olyan élmény faktort hordoznak a személyes találkozásokon, szakvezetésekben és a helyi különlegességek-, titkos tippeken keresztül, ami egyénileg „megszervezhetetlen, átélhetetlen.”

Előkerült az e-bike is, mint téma, aminek használata nagyobb felelősséggel jár, mert hiányos kerékpáros tudás mellett balesetveszélyes. Megemlítették még a kerékpárutak fontosságát is, illetve hogy el kéne felejteni az ingyenes túrák szervezését. Az új termék bevezetéséhez elengedhetetlen a jó marketing.

A túrák bemutatása után további felszólalások következtek. Elsőként Wawrzsák László kapott szót, aki új vállalkozás (terroir bike) indításán gondolkodik, melyben a bort, a gasztronómiát, a kerékpározást és az élményeket kötné össze. Számára is fontos az együttműködés, ezzel kapcsolatban tervezés alatt van egy Bike Camp Bázakerettyén.

Emellett Kondor Andrea oldaláról érkezett egy megkeresés. Az Élményeknek.hu kulturális és turisztikai magazin szerkesztőjeként honlapján Sopron, a Fertő-táj és Burgenland természeti és kulturális értékeit mutatja be. Fontos számára a tájékozódás és a megbízhatóság. A PaNaTOUR

fenntarthatósága érdekében cikkeket biztosítana az oldalán, illetve az egyes szereplőket be is mutatná.

5 Javaslatok a termék fenntartható működésére

- 1) A PaNaTOUR termék hosszútávú működtetéséhez elengedhetetlen egy térségi koordináló természetvédelmi vagy turisztikai szervezet, amely közfeladatként, de térségi érdekeltsége alapján ellátja a feladatát. Ebben a folyamatban nagy előrelépést jelentene, ha a nemzeti és natúrparkok utazásszervezési jogosultsággal rendelkeznének, csomagokat értékesíthetnének.
- 2) A PaNaTOUR monitoring eredményeként a magyar oldalon kialakult egy olyan túraszervező csapat, akik elkötelezettek a termék és a kerékpáros természet bemutatás iránt. Ezt a csapatot rendszeres programokkal, képzésekkel (kerékpáros és természeti túravezető), értékesítési és kommunikációs platform biztosításával lehetne egyben tartani, közösséggé formálni.
- 3) Burgenlandban jóval erősebb a térségi turizmus koordináció. A kerékpáros természet bemutatás terén megkezdett szemléletformáló és hálózatosító munka egyik kiemelt eredménye, hogy Közép-Burgenlandban kidolgozták a Sonnenland Tour térségi körtúrát, 2021-ben megkezdik annak promócióját. Ezen az alapon érdemes Burgenlandban a munkát folytatni.
- 4) A PaNaTOUR fenntartható kommunikációjához elengedhetetlen egy min. két de inkább háromnyelvű (HU, DE, EN) honlap a termék statikus bemutatásával, egy túratervező programban (outdooractive, bikemap, funic stb.) POI-kkal bővített túraleírás, továbbá a koordináló szervezet által működtetett közösségi média felület, felületek.
- 5) A termék pozicionálása a nemzeti és nemzetközi kerékpáros kínálatok között. Kerékpáros és ökoturisztikai ernyőszervezetekkel hosszútávú együttműködés kialakítása: Aktívmagyarország, Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ, Magyar Kerékpáros és Turisztikai Szövetség, Burgenland Tourismus, Verband der Naturparke Österreichs